

ความรู้และประสบการณ์
จากโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต
 รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน
 เปรียบเสมือนเสาเข็ม ที่ถูกตอกกรองรับ
 บ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้าง
 จะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมอง
 ไม่เห็นเสาเข็ม และล้มเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป

พระบรมราชาเฝ้าเกล้าของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
 (วารสารชัยพัฒนา ประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒)

“การที่ชาติของเราเลี้ยงตนเองได้ขึ้น
 เป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่

เพราะไม่ว่าจะเกิดภาวะการณ์เช่นไร เราจะอยู่รอดได้เสมอ
 เนื่องจากคนไทยเป็นผู้ผลิต ไม่ใช่จะเป็นเพียงผู้บริโภคเท่านั้น...”

พระราชดำริ
 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๔

เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุข
แห่งอาณาจักรตลอดไป

พระปฐมบรมราชโองการ
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

หน่วยทหารทำโครงการที่ประสบความสำเร็จ คือ

“โครงการทหารพันธุ์ดี”

ไม่ใช่พันธุ์ทหารอย่างเดียว พันธุ์ข้าว พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่ผลิต
และนำไปมอบให้กับราษฎรที่ประสบภัยต่างๆ ก็ทำได้ดี

พระราชดำรัส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

คำนำ

โครงการทหารพันธุ์ดี มีต้นแบบจาก ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ความเป็นมาดังนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา จัดตั้งศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริขึ้น ในปีพุทธศักราช 2552 โดยมีพระราชประสงค์ให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ผักผสมสำรองไว้ เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรทั่วไป และราษฎรในพื้นที่ประสบภัย นับเป็นการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า กิจกรรมหลักของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ คือ ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ เพื่อเก็บรักษาไว้เป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรที่ประสบภัย เช่น ถั่วฝักยาวสีม่วงสิรินธร เบอร์ 1, ถั่วฝักยาวลายเสือจักรพันธ์ เบอร์ 1, คะน้า, กวางตุ้ง, ฟักแฟง, แคนดอกขาว, ถั่วพู, มะเขือเปราะเจ้าพระยา, มะเขือขาวกรอบ, บวบ, กระเจี๊ยบ, มะเขือยาว, ถั่วฝักยาว, พริก และ น้ำเต้า เป็นต้น และมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชเกษตรกรได้มี พืชสายพันธุ์ที่ดีตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรด้านพันธุ์พืช ทนทานต่อโรคและแมลง ได้ผลผลิตที่ดี และมีศักยภาพในการปรับตัวที่เหมาะสม นอกจากนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จัดทำโครงการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ขึ้นเพื่อให้ราษฎรปลูกผักบริโภคกันในวันเร็ว หากเหลือสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริม และต่อมาทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ให้จัดทำโครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” โดยได้พระราชทานกล้าต้นมะรุ้ม, กล้าต้นเสี้ยว, กล้าต้นขี้เหล็ก, เมล็ดแค และกล้าไม้ผล เช่น มะม่วง, ขนุน, ชมพู่มะเหมี่ยว, มะกอก และ มะขาม ให้ชุมชนไป ปลูกทั้งในบ้าน ตามริมถนนของหมู่บ้าน และที่สาธารณะในหมู่บ้าน โดยมีพระราชประสงค์ให้ คนในหมู่บ้านและคนทั่วไป สามารถเก็บไปประกอบอาหารรับประทานได้ และราษฎรมีไม้ผลแบ่งปันกันบริโภค เมื่อราษฎรปลูกผักกันภายในบ้านแล้ว ยังได้มีพระราชประสงค์ที่จะให้ราษฎรได้มีสุขภาพดี จึงมีรับสั่งให้จัดทำ โครงการปลูกผักปลอดภัยภายใต้มาตรฐาน GAP เพื่อให้ราษฎรปลูกผัก ด้วยกรรมวิธีถูกต้องและปลอดภัยกับผู้บริโภค ให้ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ นำมาจำหน่ายที่ ร้านจันกะผัก อันเป็นร้านขายผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย ในครัวเรือน

ในปี 2559 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา โดยศูนย์พัฒนาจักรพันธ์พิชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จัดตั้งโครงการทหารพันธุ์ดีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้ทหารเกณฑ์ที่มีความสนใจในด้านการเกษตร ได้มีโอกาสเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการปลูกผักปลอดภัย เมื่อปลดประจำการ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานเมล็ดพันธุ์แก่ทหารเกณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี เพื่อนำกลับไปปลูกที่บ้านของตน ให้มีผักปลอดภัยบริโภคกันในครัวเรือน หากมีมากก็นำไปจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในครัวเรือน นับเป็นมงคลสูงสุดแก่ทหารที่ปลดประจำการ นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่พลทหารประจำการ เพื่อนำกลับไปชักชวนเพื่อนบ้าน ปลูกผักอีก คนละ 10 ครัวเรือน เพื่อให้ราษฎรได้มีโอกาสปลูกผักปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน เป็นการขยายความรู้ของพลทหารปลดประจำการออกสู่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองและสร้างเครือข่าย ให้กองทัพด้านการเผยแพร่ ความรู้เชิงปฏิบัติทางการเกษตร มีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยง เป็นเพื่อน เป็นพี่เป็นน้องกัน ให้คำปรึกษาประสานงานกันตลอดไป

พันเอก วิเชษฐ์ จันทร์สิงห์

(วิเชษฐ์ จันทร์สิงห์)

ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 32

1 มีนาคม 2566

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทที่ 1 ความเป็นมาของโครงการ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 หน่วยงานผู้มีส่วนร่วมจัดทำโครงการ	2
1.4 สถานที่ตั้งของโครงการ	4
บทที่ 2 ข้อมูลในโครงการ	
2.1 ด้านการเกษตร	6
2.1.1 การปลูกพริกชี้หนูหัวเรือ	6
2.1.2 การปลูกผักปลอดภัย “ผักกางมุ้ง”	6
2.1.3 การทำปุ๋ยหมัก	6
2.1.4 การทำน้ำหมักชีวภาพ	6
2.1.5 การทำน้ำส้มควันไม้	6
2.2 ด้านการปศุสัตว์	6
2.2.1 การผลิตไก่ประดู่หางดำ	6
2.2.2 การผลิตไก่กระดูกดำ	6
2.2.3 การผลิตไก่เหลืองหางขาว	6
2.2.4 การผลิตไก่แดงสุราษฎร์ธานี	6
บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
3.1 การดำเนินการที่ผ่านมา	7
3.2 การวางแผนโครงการฯ ในอนาคต	9
3.3 ข้อเสนอแนะ	10
บรรณานุกรม	11
ภาคผนวก	12
ผนวก ก รายชื่อผู้เขียนโครงการ	13
ผนวก ข รายชื่อผู้ดำเนินโครงการ	14

บทที่ 1 ความเป็นมาของโครงการ

1.1 ความเป็นมาของโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา จัดตั้งศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ขึ้นในปีพุทธศักราช 2552 โดยมีพระราชประสงค์ให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ผักผสมสำรองไว้ เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรทั่วไปและราษฎรในพื้นที่ประสบภัย นับเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ผักที่มีคุณภาพ พร้อมดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืช ให้เกษตรกรได้มีพืชสายพันธุ์ที่ดี ตอบสนองต่อความต้องการด้านพันธุ์พืช ทนทานต่อโรคและแมลง ได้ผลผลิตที่ดีและมีศักยภาพในการปรับตัวที่เหมาะสม ต่อมาในปีพุทธศักราช 2559 ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้ มูลนิธิชัยพัฒนา โดยศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จัดตั้งโครงการ **ทหารพันธุ์ดี** ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้ทหารกองประจำการที่มีความสนใจในด้านการเกษตร ได้มีโอกาสเรียนรู้ขั้นตอนและกระบวนการปลูกผักปลอดภัย เมื่อปลดจากกองประจำการแล้วนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเมล็ดพันธุ์แก่ทหารกองหนุนที่เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี เพื่อนำกลับไปปลูกที่บ้านของตน ให้มีผักปลอดภัยบริโภคกันในครัวเรือน หากมีมากก็สามารถนำไปจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในครัวเรือน นับเป็นมงคลสูงสุด แก่ทหารกองหนุน นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่ทหารกองหนุน เพื่อนำกลับไปชักชวนเพื่อนบ้านปลูกผักอีกคนละ 10 ครัวเรือน เพื่อให้ราษฎรได้มีโอกาสปลูกผักปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน เป็นการขยายองค์ความรู้ของทหารกองหนุนสู่ชุมชนท้องถิ่นของตนเองและสร้างเครือข่ายให้กองทัพ ในด้านการเผยแพร่ความรู้เชิงปฏิบัติการทางการเกษตรมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงเป็นเพื่อน เป็นพี่เป็นน้องกันให้คำปรึกษาประสานงานกันตลอดไป

ด้วย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริผ่าน พลเอก วิจักขฐ์ สิริบรรสพ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก ให้ดำเนินการโครงการทหารพันธุ์ดีขึ้น ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยใช้พื้นที่ที่ทหารเป็นผู้ดูแลครอบครองเป็นพื้นที่ดำเนินการ ซึ่งเป็นพื้นที่ของ มณฑลทหารบกที่ 38 จำนวน 42 ไร่ 3 งาน 14 ตารางวา และให้จัดกำลังพล ทั้ง 3 หน่วย ได้แก่ มณฑลทหารบกที่ 38, กรมทหารพรานที่ 32 และ กองพันทหารม้าที่ 10 กรมทหารม้าที่ 2 เข้าศึกษาอบรมการดำเนินงานของ โครงการทหารพันธุ์ดี จาก ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวนหน่วยละ 12 นาย รวม 36 นาย

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562 และได้นำความรู้มาดำเนินกิจกรรมภายในโครงการทหารพันธุ์ดี ได้แก่ การปรุงดิน, การปลูกผักกางมุ้ง, การปลูกสมุนไพรไล่แมลง, การปลูกผักเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์, การปลูกพริก, การทำปุ๋ยอินทรีย์, การเลี้ยงกบ, การเลี้ยงกุ้งฝอย, การเลี้ยงหอยขม, การเลี้ยงไก่ไข่, การเลี้ยงเป็ดพันธุ์ไข่ และการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดน่าน และจังหวัดใกล้เคียง ตลอดจนขยายองค์ความรู้สู่ประชาชนที่มีความสนใจนำไปสู่บ้านเรือนของตนเองได้ สำหรับการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมืองนั้น ถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือสินค้าทางการเกษตรที่ในจังหวัดน่าน มีความต้องการเป็นอย่างมาก อีกทั้งพื้นที่ดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดีนี้ มีพื้นที่ที่พร้อม ทั้งดิน, น้ำ และบุคลากร ในการดูแลดำเนินการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมืองขึ้น เพื่อจะได้นุ่มเกล้า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแก่ประชาชน ผู้มีความสนใจและยังเป็นการขยายผลออกสู่ตลาดชุมชนให้กว้างขวางต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

1.2.1 เพื่อสืบสานแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการผลิตและเก็บเมล็ดพันธุ์ผักต่างๆ พัฒนาและคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้สามารถรักษาไว้สำหรับแจกจ่ายให้กับหน่วยงานหรือประชาชนเมื่อประสบภัยพิบัติหรือยามขาดแคลน

1.2.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านเกษตรปลอดภัย การปศุสัตว์ และด้านการประมง สำหรับกำลังพล ครอบครัว ตลอดจนประชาชนทั่วไป

1.2.3 เพื่อเตรียมการพัฒนาให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตทหาร ที่มุ่งกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และเป็นฟาร์มตัวอย่างต่อไป

1.3 หน่วยงานผู้มีส่วนร่วมจัดทำโครงการฯ

1.3.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ :

1.3.1.1 กรมทหารพรานที่ 32

1.3.1.2 กองร้อยทหารพรานที่ 3201

1.3.1.3 กองร้อยทหารพรานที่ 3202

1.3.1.4 กองร้อยทหารพรานที่ 3203

1.3.1.5 กองร้อยทหารพรานที่ 3204

- 1.3.1.6 กองร้อยทหารพรานที่ 3205
- 1.3.1.7 กองร้อยทหารพรานที่ 3206
- 1.3.1.8 กองร้อยทหารพรานที่ 3207
- 1.3.1.9 กองร้อยทหารพรานที่ 3208
- 1.3.1.10 กองร้อยทหารพรานที่ 3209

1.3.2 หน่วยงานที่ร่วมโครงการ :

- 1.3.2.1 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- 1.3.2.2 สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
- 1.3.2.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
- 1.3.2.4 สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
- 1.3.2.5 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗
- 1.3.2.6 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดน่าน
- 1.3.2.7 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดน่าน
- 1.3.2.8 โครงการชลประทานน่าน
- 1.3.2.9 องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
- 1.3.2.10 ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อภูมิภาค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.3.2.11 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน

1.3.3 หน่วยงานภาคเอกชน/สนับสนุนโครงการ :

- 1.3.3.1 บริษัท แพร่ธารงวิทย์ จำกัด
- 1.3.3.2 บริษัท ส.เต็งไทรรัตน์ จำกัด
- 1.3.3.3 กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์น่าน
- 1.3.3.4 สมาคมไผ่ไทย

1.3.4 คณะกรรมการดำเนินงาน

1.3.4.1 ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 32	ประธาน
1.3.4.2 รองผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 32	รองประธาน
1.3.4.3 นายทหารฝ่ายธุรการและกำลังพล กรมทหารพรานที่ 32	กรรมการ
1.3.4.4 นายทหารฝ่ายการข่าว กรมทหารพรานที่ 32	กรรมการ
1.3.4.5 นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กรมทหารพรานที่ 32	กรรมการ
1.3.4.6 นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง กรมทหารพรานที่ 32	กรรมการ

1.3.4.7 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3201	กรรมการ
1.3.4.8 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3202	กรรมการ
1.3.4.9 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3203	กรรมการ
1.3.4.10 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3204	กรรมการ
1.3.4.11 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3205	กรรมการ
1.3.4.12 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3206	กรรมการ
1.3.4.13 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3207	กรรมการ
1.3.4.14 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3208	กรรมการ
1.3.4.15 ผู้บังคับกองร้อยทหารพรานที่ 3209	กรรมการ
1.3.4.16 นายทหารฝ่ายกิจการพลเรือน กรมทหารพรานที่ 32	เลขานุการ
1.3.4.17 นายทหารการเงิน กรมทหารพรานที่ 32	เหรัญญิก

1.4 สถานที่ตั้งของโครงการ

โครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32 ตั้งอยู่ในฐานปฏิบัติการแสงเพ็ญ ตำบลฝายแก้ว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดน่าน

ภาพที่ 1.1 แสดงภาพมุมสูงโครงการทหารพันธุ์ดี (Google Earth)

บทที่ 2 ข้อมูลในโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

2.1 ด้านการเกษตร

2.1.1 การปลูกพริกชี้ฟ้าหัวเรือ

.....

2.1.2 การปลูกผักปลอดภัย “ผักกางมุ้ง”

.....

2.1.3 การทำปุ๋ยหมัก

.....

2.1.4 การทำน้ำหมักชีวภาพ

.....

2.1.5 การทำน้ำส้มควันไม้

.....

2.2 ด้านการปศุสัตว์

2.2.1 การผลิตไก่ประดู่หางดำ

.....

2.2.2 การผลิตไก่กระดูกดำ

.....

2.2.3 การผลิตไก่เหลืองหางขาว

.....

2.2.4 การผลิตไก่แดงสุราษฎร์ธานี

.....

2.3 ด้านอื่นๆ

.....

บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.1 บทสรุปของโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

3.1.1 การดำเนินการที่ผ่านมา

3.1.1.1 กำหนดพื้นที่บริเวณด้านหลัง ฐานแสงเพ็ญ ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในความปกครองดูแล และใช้ประโยชน์ของ มทบ.38 เนื้อที่ประมาณ 42 ไร่ 3 งาน 14 ตารางวา มาปรับปรุงพื้นที่ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ การดำเนินโครงการในรูปแบบ การบูรณาการร่วมกัน

3.1.1.2 การดำเนินการ โครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32 แบ่งการปฏิบัติเป็น 13 โครงการย่อย ดังนี้

๑. โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ จำนวน 10 เรือนโรงๆละ 100 ตัว รวม 1,000 ตัว
๒. โครงการเลี้ยงเป็ดไข่ สายพันธุ์ กากิแกมเบล 1 เรือนโรง จำนวน 1,000 ตัว
๓. โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง 1 เรือนโรง จำนวน 200 ตัว
๔. โครงการเลี้ยงไก่ดำพระราชทาน 2 เรือนโรง จำนวน 250 ตัว
๕. โครงการปลูกพืชเพื่อเพาะเมล็ดพันธุ์ เนื้อที่ 2 งาน
๖. โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไก่สวยงาม
๗. โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไก่ตั่ง
๘. โครงการปลูกผักกูดผักหนาม เนื้อที่ 2 งาน
๙. โครงการเลี้ยงหอยขมในกระชัง
๑๐. โครงการปลูกผักปลอดภัย เนื้อที่ 2 งาน
๑๑. โครงการปลูกผักกางมุ้ง เนื้อที่ 2 งาน
๑๒. โครงการปลูกสมุนไพรไล่แมลง เนื้อที่ 2 งาน
๑๓. โครงการฟาร์มมีชีวิตขนาด กว้าง 3 เมตร ลึก 1.5 เมตร

3.1.1.3 ดำเนินการนำผลผลิต ของโครงการออกจำหน่าย ให้กับกำลังพลของหน่วย ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด และนำออกไปจำหน่ายในตลาดชุมชน และถนนคนเดิน วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน

3.1.1.4 จัดกำลังพลทหารพันธุ์ดี ต้นแบบ 12 นาย เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ อำเภอมะขาม จังหวัดเชียงราย เป็นเวลา 10 วัน

3.1.1.5 ขอพระราชทานเมล็ดพันธุ์ พ่อ – แม่ พันธุ์ไก่ดำพระราชทาน ขอรับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์จากหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ

3.1.1.6 แบ่งมอบความรับผิดชอบโครงการย่อยให้ กองร้อย.ทพ.32 เข้าร่วมรับผิดชอบโครงการ ดังนี้

- 3.1.1.6.1 กองร้อยทหารพรานที่ 3201 และ ร้อยทหารพรานที่ 3204 รับผิดชอบ ดังนี้
- โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง 1 เรือนโรง จำนวน 200 ตัว
  - โครงการเลี้ยงไก่ดำพระราชทาน 2 เรือนโรง จำนวน 250 ตัว
  - โครงการฟาร์มมีชีวิต

3.1.1.6.2 กองร้อยทหารพรานที่ 3202 รับผิดชอบ ดังนี้

- โครงการปลูกพืชเพื่อเพาะเมล็ดพันธุ์ จำนวน 2 งาน
- โครงการปลูกสมุนไพรไล่แมลง เนื้อที่ 2 งาน

3.1.1.6.3 กองร้อยทหารพรานที่ 3203 และ กองร้อยทหารพรานที่ 3205 รับผิดชอบ ดังนี้

- โครงการปลูกผักปลอดภัย เนื้อที่ 2 งาน
- โครงการปลูกผักกางมุ้ง เนื้อที่ 2 งาน

3.1.1.6.4 กองร้อยทหารพรานที่ 3206 และ กองร้อยทหารพรานที่ 3208 รับผิดชอบ ดังนี้

- โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ จำนวน 10 เรือนโรง รวม 1,000 ตัว

3.1.1.6.5 กองร้อยทหารพรานที่ 3207 และ กองร้อยทหารพรานที่ 3209 รับผิดชอบ ดังนี้

- โครงการเลี้ยงเป็ดไข่ สายพันธุ์ กากี แกมเบล 1 เรือนโรง จำนวน 1,000 ตัว
- โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไก่สวยงาม
- โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไก่ตั้ง
- โครงการเลี้ยงหอยขมในกระชัง
- โครงการปลูกผักกูดผักหนาม พื้นที่ 2 งาน

3.1.1.7 ดำเนินงานร่วมกับหมู่บ้านขยายผล บ้านปัวชัย ตำบลฝายแก้ว อำเภอยะผิง จังหวัดน่าน ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

3.1.1.8 ดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ให้กับกำลังพลทหารพันธุ์ดี ต้นแบบ โดยการนำไปศึกษาดูงาน เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ใกล้เคียง

3.1.1.9 ดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ให้กับกำลังพลที่เข้ารับการศึกษาเรียนรู้ โดยเชิญวิทยากร จากหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการมาให้ความรู้

3.1.1.10 ให้ ร้อย.นขต.กรม ทพ.32 สับเปลี่ยนหมุนเวียนกำลังพลเข้ารับการศึกษาฝึกอบรม รุ่นละ 1 ฤดูกาลผลิต คือ 4 เดือน

3.1.1.11 ให้ ขป.โครงการทหารพันธุ์ดี จัดกำลังพลต้นแบบ ทหารพันธุ์ดี 12 นาย เป็นชุดครู ในการให้ความรู้แก่กำลังพล ตามข้อ 3.1.1.10

3.1.1.12 ดำเนินการคัดเลือกผลผลิตที่มีคุณภาพดี ไม่มีโรคพืชและโรคแมลง เพื่อนำมาผลิต เมล็ดพันธุ์หมุนเวียนมาใช้เพาะปลูกในโครงการ และนำไปแจกจ่ายหมู่บ้านขยายผล บ้านปัวชัย ตำบลฝายแก้ว อำเภอยะผิง จังหวัดน่าน และรวบรวมส่งไปยัง ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ ค่ายเอกาทศรส ต่อไป

3.1.1.13 ดำเนินการจัดทำศูนย์การผลิตและเพาะพันธุ์ ไก่ดำพระราชทาน และนำไปแจกจ่าย ให้ราษฎร หมู่บ้านขยายผล บ้านปัวชัย ตำบลฝายแก้ว อำเภอยะผิง จังหวัดน่าน และแจกจ่ายให้กำลังพล และประชาชนที่สนใจนำไปเลี้ยง ต่อไป

3.1.1.14 ดำเนินการร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน, ปศุสัตว์ จังหวัดน่าน, ประชาชนชาวบ้าน, คิดค้นสูตรอาหารเป็ดไข่, ไก่พันธุ์ไข่, ไก่พันธุ์พื้นเมือง และไก่ดำพระราชทาน เพื่อลดต้นทุน การผลิต

3.1.1.15 ดำเนินการร่วมกับ เกษตรจังหวัดน่าน, ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ เพื่อศึกษาโรคพืชต่างๆ และสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ มาป้องกันโรคพืชดังกล่าวได้

3.1.1.16 ดำเนินการร่วมกับ พัฒนาที่ดินจังหวัดน่าน ปรับปรุงคุณภาพดิน ให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี โดยการใช้สูตรปรุงดินตามแนวทางหมอดิน

3.1.1.17 นำสมุนไพรไล่แมลง มาผลิตเป็นสารชีวภัณฑ์ และนำมาใช้ไล่แมลงในพื้นที่เพาะปลูก โดยไม่ใช้สารเคมี

3.1.1.18 ขอพระราชทานเมล็ดพันธุ์ให้แก่ทหารที่ปลดกองประจำการ

3.1.1.19 ติดตามการขยายผลโครงการทหารพันธุ์ดีไปยังชุมชนบ้านเกิด

3.1.1.20 มอบรางวัลผู้ที่ มีผลงานการขยายโครงการทหารพันธุ์ดี ไปยังชุมชนบ้านเกิด อย่างสัมฤทธิ์ผล

3.1.2 การวางแผนโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32 ในอนาคต

3.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ

- สามารถผลิตและเก็บเมล็ดพันธุ์ ผักต่างๆ พัฒนาและคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ อย่างมีประสิทธิภาพ

- เป็นแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ความเป็นเกษตรอินทรีย์ที่ สมบูรณ์สำหรับ ทหารกองประจำการ, กำลังพล และประชาชนในพื้นที่จังหวัดน่าน และจังหวัดใกล้เคียง โดยจะเห็นได้จากการ มาศึกษาดูงานของ หน่วยงาน นักเรียนนักศึกษา และประชาชน

3.1.2.2 การขยายผลโครงการฯ

- การขยายผลไปสู่โรงเรียนต้นแบบ, ประชาชน, หน่วยงานราชการ และทหารกองประจำการภายหลังจากปลดประจำการ

- การฝึกอบรมให้ความรู้ทหารกองประจำการ ที่จะปลดจากกองประจำการ ตามนโยบายกองทัพบก ที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ เพื่อให้ทหารกองประจำการมีสภาพ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในระหว่างรับราชการและมีความรู้ในสายวิชาชีพเพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพ หาเลี้ยงครอบครัว หลังจากปลดจากกองประจำการ ซึ่งมีความสนใจด้านการเกษตร, การปศุสัตว์ และการประมง

- การฝึกอบรมให้ความรู้ทักษะ ด้านการเกษตร, ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ให้กับราษฎรประชาชนที่มีความสนใจ และมอบเมล็ดพันธุ์ผักเพื่อนำไปขยายผล โดยมีวัตถุประสงค์ สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนของตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

- การติดตามและให้ข้อเสนอแนะ ในเรื่องการปรุงดิน, การเพาะกล้า, การปลูก, การดูแล และการเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้กับราษฎร ประชาชน โรงเรียน ชุมชน ซึ่งได้รับพระราชทานผลผลิต และผ่านการฝึกอบรม จากโครงการทหารพันธุ์ดีน่าน เรียบร้อยแล้ว

3.2 ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายชื่อผู้เขียนโครงการ

ยศ-ชื่อ-สกุล : ร้อยตรี ร่มเกล้า กมลธง

ตำแหน่ง : -

ตำแหน่งในโครงการฯ : นายทหารโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

ประสบการณ์ในโครงการฯ : ผู้ถวายรายงานผลการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

และเป็นวิทยากรประจำโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

หมายเลขโทรศัพท์ : 081-7063904

ผนวก ข

รายชื่อผู้ดำเนินการโครงการ

ลำดับที่ 1

ยศ-ชื่อ-สกุล : จ่าสิบโท มนตรี ปันทะมา

ตำแหน่ง : -

ตำแหน่งในโครงการฯ : เจ้าหน้าที่ โครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

ประสบการณ์ในโครงการฯ : ผู้ถวายรายงานผลการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

และเป็นวิทยากรประจำโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

หมายเลขโทรศัพท์ : -

ลำดับที่ 2

ยศ-ชื่อ-สกุล : สิบเอก ชีรวัด ไชยศิริ

ตำแหน่ง : -

ตำแหน่งในโครงการฯ : เจ้าหน้าที่ โครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

ประสบการณ์ในโครงการฯ : ผู้ถวายรายงานผลการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

และเป็นวิทยากรประจำโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

หมายเลขโทรศัพท์ : -

ลำดับที่ 3

ยศ-ชื่อ-สกุล : สิบตรี จรัญ อินปา

ตำแหน่ง : -

ตำแหน่งในโครงการฯ : เจ้าหน้าที่ โครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

ประสบการณ์ในโครงการฯ : ผู้ถวายรายงานผลการดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

และเป็นวิทยากรประจำโครงการทหารพันธุ์ดี กรมทหารพรานที่ 32

หมายเลขโทรศัพท์ : -

